

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑/๒๕๖๙

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๑๒/๒๕๖๘

วันที่ ๒๑ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๙

ระหว่าง { นายชาติ อรรถนันท์ ผู้ร้อง
วุฒิสภา ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายชาติ อรรถนันท์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายชาติ อรรถนันท์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘ คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีมติเสนอผู้ร้อง เป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ (แทนตำแหน่งที่ว่าง) ต่อวุฒิสภา (ผู้ถูกร้อง) เพื่อให้ผู้ถูกร้องพิจารณาให้ความเห็นชอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๔ ผู้ถูกร้องมอบหมายให้ คณะกรรมาธิการสามัญตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ ต่อมาวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา เพื่อให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหา ในช่วงที่มีการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์ ที่ประชุมวุฒิสภา แทปมีได้อภิปรายถึงผลงานหรือทัศนคติของผู้ร้องแตกต่างจากการประชุมในครั้งอื่น หลังจากที่ประชุม วุฒิสภาจัดให้มีการประชุมลับ ผู้ถูกร้องมีมติให้ความเห็นชอบผู้ร้องด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ผู้ร้องไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ถูกร้องให้ดำรงตำแหน่ง

- ๒ -

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องเห็นว่า ผู้ร้องเป็นบุคคลที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แต่ผู้ถูกร้องไม่ให้ความเห็นชอบผู้ร้องให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดยไม่ให้เกิดผลประกอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคเก้า ผู้ร้องมีหนังสือสอบถามผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า การพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลของที่ประชุมวุฒิสภาเป็นการประชุมลับ สมาชิกวุฒิสภามีการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็นดุลพินิจและเอกสิทธิ์ของสมาชิกแต่ละคน ผู้ถูกร้องจึงมิได้ให้เกิดผลกรณีไม่ให้ความเห็นชอบดังกล่าว

ผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคเก้า มีเจตนารมณ์ว่าการณที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกรายใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ส่งรายชื่อกลับไปยังคณะกรรมการสรรหาพร้อมด้วยเหตุผลเพื่อดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกบุคคลใหม่แทนผู้นั้น เป็นการถ่วงดุลและตรวจสอบซึ่งกันและกันระหว่างคณะกรรมการสรรหากับวุฒิสภา ไม่ให้ใช้อำนาจรัฐตามอำเภอใจ โดยมีอาจอ้างการประชุมลับหรือเอกสิทธิ์ความคุ้มกันของสมาชิกวุฒิสภา การที่ผู้ถูกร้องไม่ให้ความเห็นชอบผู้ร้องให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ โดยไม่ให้เกิดผล เป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักนิติธรรม ละเมิดสิทธิในเกียรติยศและชื่อเสียง สิทธิการลงสมัครเข้าดำรงตำแหน่งของรัฐ เสรีภาพในการประกอบอาชีพ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๓ และมาตรา ๒๕๗ (๓)

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า เรื่องร้องเรียนอยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง เนื่องจากผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. เพิกถอนมติการประชุมของผู้ถูกร้องเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๘ รวมถึงมติแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

๒. มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้อง หน่วยงาน เจ้าหน้าที่ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง หยุดหรือระงับการดำเนินการ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสรรหาครั้งใหม่ของคณะกรรมการสรรหา จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย หรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๓. เพิกถอนหรือยกเลิกกระบวนการ การดำเนินการ และการกระทำใด ๆ ตามที่ศาลรัฐธรรมนูญ เห็นสมควร

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดี ตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาล ตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็น

กรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าผู้ร้องเป็นบุคคลที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แต่ผู้ถูกร้องไม่ให้ความเห็นชอบโดยไม่ให้เหตุผลประกอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคเก้า การกระทำของผู้ถูกร้องขัดต่อหลักนิติธรรม ละเมิดสิทธิในเกียรติยศและชื่อเสียง สิทธิการลงสมัครเข้าดำรงตำแหน่งของรัฐ เสรีภาพในการประกอบอาชีพ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๓ และมาตรา ๒๕๗ (๓) ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบปรากฏว่า การดำเนินการของผู้ถูกร้องในการให้ความเห็นชอบบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเป็นหน้าที่และอำนาจตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๔ บัญญัติไว้ หากผู้ร้องเห็นว่ากระบวนการให้ความเห็นชอบของสมาชิกวุฒิสภามีปัญหาความชอบด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ผู้ร้องอาจใช้สิทธิทางศาลอื่นได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสาม หรือยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๔ วรรคหนึ่ง (๑) เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

- ๕ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

(คำสั่งที่ ๑/๒๕๖๙)

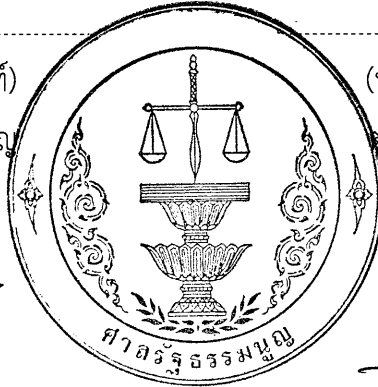
(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ